

Nestgeur uit een spuitbus

Door **Menno Hurenkamp**

Hoofdredacteur S&D

Het bestaansrecht van de sociaaldemocratie is de verbinding tussen hoger opgeleiden en lager opgeleiden, tussen intellectuelen en werkers, tussen nieuwkomers en achterblijvers. Die verbinding komt niet tot stand door hocusfocus maar door intelligente publieke voorzieningen die weer gebaseerd zijn op robuuste overtuigingen – let wel, geen ‘dure’ voorzieningen of ‘hoge’ uitkeringen maar regelingen die zorgen dat zieken beter worden, werkzoekenden aan de slag komen en dat wie niet mee kan, toch met opgeheven hoofd zijn medeburgers aan kan kijken. Je past die regelingen aan, aan de tijdgeest en aan de beschikbare middelen – maar wat je dus niet doet is de mensen aanpassen wanneer de voorzieningen tekort schieten. En ondertussen kijk je niet weg wanneer de wereld in brand lijkt te staan, die instituties hebben ook een internationale taak – de onrust over wat er mis gaat rond belasting, banken en migratie vraagt wetgeving. Dan mag de moraal volgen.

Laat het mopperen op mensen die niet willen deugen, leren, werken of het Wilhelmus zingen maar aan rechts over, zou een eerste opdracht zijn voor sociaaldemocraten die de aangeslagen beweging nieuw leven willen inblazen. Zorg dat je een verhaal hebt over hoe scholen, ziekenhuizen, sociale werkplaatsen, inburgering en bedrijven horen te werken. Over hoe internationale samenwerking tot stand komt. Vertel daarbij dat mooie voorzieningen natuurlijk geld kosten, dat er natuurlijk publieke middelen nodig zijn, en dat overheidsbegrotingen geen doel maar middel zijn. En laat zien dat sociale vernieuwing, duurzame ontwikkeling, integratie en

burgerschap gevolgen zijn van lokale creativiteit, ideologische bevrogenheid en natuurlijk ook wel van wat individuele inspanning. En als, als je op korte termijn wil fuseren, waarom dan niet met de echt succesvolle SDP in Duitsland, in plaats van met GroenLinks of de SP die er alles bijeen genomen ook niet florissant voorstaan?

Maar probeer hoe dan ook niet via verbaal vuurwerk over het belang van verbinding achterban te lokken. Laat zien dat je weet hoe deze tot stand komt en op welke plekken. Verspil niet te veel tijd aan nostalgische oploopjes met partijleden, verhinder ook dat er weer partijbestuurders komen die graag in de krant willen. Investeer in makkelijk te herkennen coalities die goed werk dichterbij brengen of goedkopere, goede huizen. Accepteer dat cultuurverschillen en inkomensverschillen daarbij soms spanningen opleveren en laat het maximaliseren van die contrasten aan natuurlijke protestpartijen. Tot aan de gemeenteraadsverkiezingen is het iets minder dan een jaar, dat is een onthutsend korte periode gezien het werk dat aan de winkel is.

Maar zeg niet dat binding moet, laat zien dat het kan. Anders reproduceer je de nestgeur uit een spuitbus waar het electoraat zich nu van afgewend heeft – mooie woorden over ‘samen vooruit’, die zonder samenwerking met andere linkse of progressieve organisaties niet uit de verf komen en die gemakkelijk bezwijken onder het verlangen bestuurlijke verantwoordelijkheid te willen dragen. En die dus niet herkend worden door de tientallen procenten van de bevolking die ondubbelzinnig sociaal-democratische idealen aangehangt. Het gaat bepaald te ver om te zeggen dat ze graag PvdA zouden stemmen, maar het staat vast dat ze er geen duurzame problemen mee hebben.